

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra FRA DEN GAMLE FABRIK

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II", i Bergsøe, Vilhelm: *Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II*, 1905-, s. 7. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bergsoe02-shoot-idm140504746064992/facsimile.pdf> (tilgået 10. maj 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind II

Første Kapitel.

Forsvundne Herligheder.

Der var en Tid i Danmark, hvor de styrende havde forunderlige Ideer og, hvad der var værre, fik dem satte i Værk. Der var en Tid, hvor man i den Grad saa' fejl af Landets Natur, at man antog, at Ploven burde ombyttes med Svinghjulet, Plejlen med Væverspolen, Kornladen med den rygende Fabrikskorsten. Man saa', at den livegne Bonde med sine forsultne Børn og udasede Trældyr ikke kunde bringe noget ud af Jorden — og det var Jorden som fik Skylden. Man skiftede System — Landet skulde ikke længere være et Agerland, men et Fabrikland. England havde jo Fabrikker, hvorfor skulde saa Danmark ikke have dem? Man gjorde et Spring, og den absolutte Hersker nedlod sig til at blive Industriridder. Man vilde ophjælpe Landet ved at gøre det fra hvad, det var, til hvad, det aldrig kunde blive, og — man anlagde Fabrikker.

Paa denne Tid, hvor man spekulerede i Silkespinderier, Guldnagerier og Klædevæverier, fik man ogsaa den snilde Idé at ville spinde Silke ved en Porcelænsfabrik. En saadan maatte jo være en højst hensigtsmæssig Indretning. Leret skulde hentes fra Bornholm, Kvartsen fra Norge og Brændet fra Preus-